

POSTANOWIENIE

3 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 3 sierpnia 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa M.S. i J.S.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 10 marca 2022 r., I ACa 105/22,

1. **odrzuca skargę kasacyjną,**
2. **oddala wniosek powodów o zasądzenie na ich rzecz od skarżącego kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 26 listopada 2021 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie z powództwa M. S. i J. S. przeciwko Bankowi S.A. z siedzibą w W. ustalił, że umowa o kredyt hipoteczny nr [...] z 29 maja 2007 r. jest nieważna (punkt I), zasądził od pozwanego łącznie na rzecz powodów kwotę 221 616,42 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 17 marca 2020 r. do dnia zapłaty (punkt II) oraz orzekł o kosztach procesu (punkt III).

Po rozpoznaniu apelacji pozwanego, Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z 10 marca 2022 r. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie II o tyle tylko, że odsetki ustawowe za opóźnienie zasądził do dnia 10 marca 2022 r. i uznając skuteczność zgłoszenia w tym dniu zarzutu zatrzymania zastrzegł, że pozwany jest uprawniony

do wstrzymania się ze spełnieniem świadczenia zasądzonego na rzecz powodów do czasu zaofiarowania pozwanemu kwoty 275 000 zł obejmującej wartość wypłaconego powodowi kredytu albo zabezpieczenia roszczenia pozwanego o zapłatę tej kwoty(pkt I), oddalił apelację pozwanego w pozostałym zakresie (pkt II) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku „w części oddalającej apelację pozwanego – punkt II wyroku oraz w zakresie punktu III wyroku”. Wniósł o: „uchylenie wyroku i orzeczenie przez Sąd Najwyższy co do istoty sprawy poprzez zmianę wyroku oraz oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o „uchylenie wyroku w całości i przekazanie Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku sprawy do ponownego rozpoznania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części. Zgodnie z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. skarga powinna zawierać wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Niezamieszczenie w skardze kasacyjnej wniosku o uchylenie lub o uchylenie i zmianę zaskarżonego wyroku w całości lub części stanowi istotną wadę konstrukcyjną skargi kasacyjnej, której nie można usunąć w trybie przewidzianym dla usuwania braków formalnych pisma procesowego, skutkującą odrzuceniem takiej skargi *a limine* (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 marca 2000 r., II CKN 711/00, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 151). Odrzuceniu podlega także skarga kasacyjna, w której zakres żądanego uchylenia lub uchylenia i zmiany orzeczenia Sądu drugiej instancji nie odpowiada wskazanemu zakresowi zaskarżenia ani podanej wartości przedmiotu zaskarżenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 12 października 2007 r., V CSK 309/07, OSNC-ZD 2008, Nr 3, poz. 81; z 13 października 2005 r., II PZ 39/05, OSNP 2006, nr 17-18, poz. 274; z 17 maja 2006 r., II PZ 17/06, OSNP 2007, nr 9-10, poz. 136 i z 23 sierpnia 2012 r., III CSK 161/12.). W orzecznictwie podkreśla się przy tym, że ze względu na wysoki poziom sformalizowania skargi kasacyjnej oraz ustawowy wymóg sporządzenia jej przez zawodowego pełnomocnika procesowego,

konsekwencje niezachowania tak zwanych wymagań konstrukcyjnych skargi są surowe, albowiem prowadzą do odrzucenia skargi kasacyjnej a *limine*, bez wzywania do ich usunięcia lub poprawienia; Sąd Najwyższy nie może ponadto ustalić zakresu i treści wskazanych wymagań konstrukcyjnych skargi w drodze jakichkolwiek zabiegów interpretacyjnych (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2011 r., V CSK 272/10).

We wniesionej skardze kasacyjnej pozwany określił zakres zaskarżenia wyroku Sądu drugiej instancji wskazując, że zaskarża ten wyrok „w części” tj. w zakresie punktu II i III wyroku, co należy uznać za spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c. Żaden z alternatywnych wniosków skargi kasacyjnej nie został natomiast skonstruowany w sposób spełniający wymogi określone w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. W pierwszym z nich skarżący wniósł o „uchylenie wyroku i orzeczenie przez Sąd Najwyższy co do istoty sprawy poprzez zmianę wyroku oraz oddalenie powództwa w całości”, a zatem nie określił w żaden sposób wnioskowanego zakresu ingerencji w zaskarżone orzeczenie, choćby przez odesłanie do jednoznacznie określonego zakresu zaskarżenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 16 października 2015 r., I CZ 76/15 oraz z 17 maja 2016 r., I PZ 5/16, OSNP 2017, Nr 12, poz. 162). W drugim zawartym w skardze wniosku – zgłoszonym przez pozwanego na wypadek nieuwzględnienia pierwszego – pozwany wniósł o „uchylenie wyroku w całości i przekazanie Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku sprawy do ponownego rozpoznania”. Tak sformułowany wniosek skargi kasacyjnej nie koreluje z wskazanym w skardze zakresem zaskarżenia. Skoro skarżący zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku „w części oddalającej apelację pozwanego – punkt II wyroku oraz w zakresie punktu III wyroku”, nie jest możliwe ustalenie granic możliwej ingerencji Sądu Najwyższego w zaskarżone orzeczenie. W tej sytuacji nie ma podstaw do przyjęcia, że wnioski skargi kasacyjnej zostały sformułowane w sposób spełniający wymagania konstrukcyjne skargi określone w art. 398⁴ § 1 k.p.c.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną pozwanego. Zawarty w odpowiedzi powodów na skargę kasacyjną wniosek o zasądzenie na ich rzecz od pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego podlegał oddaleniu, albowiem w odpowiedzi wnieśli oni

o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania lub o jej oddalenie, w razie przyjęcia do rozpoznania i z tymi tylko żądaniami związany był wniosek o przyznanie kosztów postępowania kasacyjnego. Skoro skarga została odrzucona, to koszty sporządzenia i wniesienia odpowiedzi na skargę nie mogą być uznane za koszty celowej obrony, albowiem wniosek o ich zasądzenie związany był z innym oczekiwanym rozstrzygnięciem (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, OSNC 2015, nr 7 - 8, poz. 91; z 5 grudnia 2013 r., III SK 23/13 i z 18 grudnia 2012 r., II CSK 397/12).

(A.D.)

r.g.